

Finansdepartementet
Diarienummer Fi2024/01521

Remissvar på betänkandet Nätt och jämnt – Likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn (SOU 2024:50)

Mottagare

Finansdepartementet

Svarsdatum

Den 8 november 2024

Falu kommun vill tacka för möjligheten att lämna synpunkter på utredningen.

Synpunkter:

Övergripande:

Falu kommun delar utredningens principiella utgångspunkter både avseende likvärdig välfärd oavsett var i landet man bor och opåverkbarhet. För att skapa acceptans för utjämningsystemet är det viktigt att systemet grundar sig på opåverkbara faktorer och har hög grad av relevans och att modellerna visar en hög förklaringsgrad.

Avsnitt 4 Översyn av riktade statsbidrag

Falu kommun tillstyrker utredningens förslag om att inordna 12 riktade statsbidrag för kommunsektorn i det generella statsbidraget. Vidare instämmer Falu kommun i utredningens förslag till principer för statens användning av riktade statsbidrag.

Avsnitt 5 Översyn av inkomstutjämnningen

Falu kommun tillstyrker utredningens förslag avseende inkomstutjämnningen. Uppdatering av de länsvisa skattesatserna ökar transparensen och intentionerna i inkomstutjämnningen. Även höjning av garantinivån från 115% till 116% ökar tydligheten genom att regleringsposten minskar.

Avsnitt 9 Översyn av LSS-utjämnningen

Nedan lyfter Falu kommun ett antal parametrar som ingår i LSS-utjämnningen där vi anser det viktigt att förslaget tar hänsyn till eventuella oönskade effekter beroende på skillnader i ex handläggningsrutiner.

Antalet LSS-insatser enligt Socialstyrelsens statistik - Behovsbedömningen

Antalet beviljade insatser som är beviljade 1 oktober varje år, och som lämnas in i statistiken, är en viktig parameter i utjämningsystemet. För att det ska kunna vara en sådan viktig parameter finns behov att kommunerna fattar likadana beslut om insatser för att det ska fungera fullt ut på ett rättvist sätt. Behov finns att se till att denna grund är lika för alla. Vår upplevelse är att det finns en ojämnhet av handläggningen över landet. Vid en generös tillämpning ger det fler insatser medan en mer strikt tillämpning ger mindre insatser. Det påverkar statistiken och utfallet i utjämningsystemet.

En reflektion är att allt fler kommuner börjar att tillämpa "boendetrappor-modellen". Det handlar om att "arbeta ut personer som bor i gruppboendestäder" till att kunna bo själva i egna lägenheter med stöd av ex boendestöd. Att det finns möjlighet att "arbeta ut" en person handlar om att man ser att personer har ett minskat behov av insatser än vad gruppboendestaden har till syfte att ge. Detta tar oss tillbaka till handläggning och bedömning, grunden till beslutet och skillnader mellan kommunerna. Arbetsätt och förhållningssätt från beslut och hela vägen i arbetsätt kring individen, verkställda beslut, ej verkställda beslut, även hur verkställda beslut bedöms och avvägs (vilket också skiljer sig mellan kommuner) och sedan matas in i systemet avgör både nu, och om förslaget träder i kraft, hur utjämnings faktiskt påverkar kostnaderna och utbetalning med systemet som grund för varje kommun.

Personalkostnadsindex.

Målgruppernas behov som omfattas av lagstiftningen har förändrats. Problematiken med en ökad psykisk ohälsa och mer komplexa vård- och omsorgsbehov påverkar bemanningen och kravet på personal som ska stödja dessa individer. Det kan ge högre personalkostnad för kommunerna eftersom det finns utmaningar med regional samverkan och ansvaret kring målgruppen. Det kan vara en bidragande anledning till att exempelvis mindre kommuner har ett högre personalkostnadsindex då de behöver sätta in mer personal för att kunna tillgodose personers behov som ligger inom regionens ansvar. Falu kommun tillstyrker därför förslaget att personalkostnadsindex tas bort. Parametern kan riskera att förstärka skillnader mellan landsortens kommuner som har längre till hälso- och sjukvård än storstadskommuner.

Annan målgrupp som borde ingå

Målgruppen inom LSS-utjämnings har förändrats. Det finns allt fler personer med olika grader av autism och intellektuell funktionsnedsättning som behöver ett mindre stöd av samhället för att klara sin livssituation. Därför borde insatsen boendestöd för personer som omfattas av LSS lagen även räknas med i underlaget för LSS utjämnings systemet. Genom att göra det skulle det kunna göras att man minskar på gruppboendestäder, serviceboendestäder.

Övrigt

Falu kommun delar utredningens bedömning om att det behövs en utjämnings även för insatser till personer med funktionsnedsättning enligt socialtjänstlagen och att en modell som reglerar detta ska snarast införas.

Avsnitt 11 Införandebidrag

Utredningens förslag om ett tidsbegränsat införandebidrag välkomnas. Det är positivt att utredningen föreslår separata införandebidrag för utjämnings systemet och LSS-utjämnings men föreslår samtidigt en begränsning för den maximala totala förändringen till 400 kr per invånare.

Liza Lundberg

Kommunalråd